

ปัจจัยคัดสรรที่มีความสัมพันธ์กับการรับรู้การดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาล คุณธรรมและความโปร่งใส ในการดำเนินงานของบุคลากรคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง

พัชรินทร์ ฉิมพลี

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก 65000

อีเมลผู้ประพันธ์บรรณกิจ: phatcharin@nu.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงพรรณนาค้างนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาการรับรู้คุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง และ (2) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยคัดสรรกับการรับรู้การดำเนินงานตาม หลักธรรมาภิบาล คุณธรรม และความโปร่งใสในการดำเนินงาน ประชากรในการวิจัย ได้แก่ บุคลากรคณะพยาบาลศาสตร์ จำนวน 97 คน ได้รับแบบสอบถามที่สมบูรณ์คืนจำนวน 95 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 97.93 เครื่องมือวิจัยประกอบด้วยแบบสอบถาม 3 ส่วน ได้แก่ แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล แบบวัดการรับรู้คุณธรรมและความโปร่งใสของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน (Internal Integrity and Transparency Assessment: IIT) ของสำนักงาน ป.ป.ช. และแบบวัดการรับรู้การดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาล ซึ่งผ่านการ ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ และมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.976 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ เชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติอ้างอิง ได้แก่ Independent t-test, One-way ANOVA และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน

ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยคัดสรร ได้แก่ ประเภทบุคลากร รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และระยะเวลาการปฏิบัติงาน มีความสัมพันธ์ กับการรับรู้การดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาล คุณธรรม และความโปร่งใสในการดำเนินงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) ขณะที่เพศ อายุ และระดับการศึกษา ไม่พบความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > 0.05$) นอกจากนี้ การรับรู้การดำเนินงาน ตามหลักธรรมาภิบาลทั้ง 6 ด้าน มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูงมากกับการรับรู้คุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.892, -0.937, p < 0.001$) โดยหลักความโปร่งใสมีความสัมพันธ์สูงที่สุด ($r = 0.937$) รองลงมา ได้แก่ หลักความคุ้มค่า ($r = 0.926$) หลักความรับผิดชอบ ($r = 0.925$) หลักความมีส่วนร่วม ($r = 0.918$) หลักคุณธรรม ($r = 0.912$) และ หลักนิติธรรม ($r = 0.892$) ทั้งนี้ การรับรู้การดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลโดยรวมมีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูงมากกับการรับรู้ คุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงาน ($r = 0.926, p < 0.001$)

ผลการศึกษาสะท้อนว่าการส่งเสริมการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล โดยเฉพาะด้านความโปร่งใส ความรับผิดชอบ และ การมีส่วนร่วม จะช่วยเสริมสร้างการรับรู้ด้านคุณธรรมและความโปร่งใสของบุคลากร และสามารถใช้เป็นข้อมูลประกอบการพัฒนา ระบบบริหารองค์กรเพื่อยกระดับการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสของหน่วยงาน (ITA) ในอนาคต

คำสำคัญ: การรับรู้คุณธรรมและความโปร่งใส, หลักธรรมาภิบาล, ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน, บุคลากรสายวิชาการ, บุคลากรสาย สนับสนุน

Selected Factors Associated with the Perception of Good Governance, Integrity and Transparency in the Operations among Personnel of a Faculty of Nursing at a Selected University

Phatcharin Chimplee

Faculty of Nursing, Naresuan University, Mueang, Phitsanulok 65000, Thailand

Corresponding author's e-mail: phatcharinc@nu.ac.th

Abstract

This descriptive research aimed to (1) examine the level of perception of integrity and transparency in the operations of a Faculty of Nursing at a selected university; and (2) investigate the relationships between selected factors and the perception of good governance, integrity, and transparency in organizational operations. The study population consisted of 97 personnel from the Faculty of Nursing. A total of 95 completed questionnaires were returned, yielding a response rate of 97.93%. The research instruments comprised three parts: (1) a demographic questionnaire, (2) the Internal Integrity and Transparency Assessment (IIT) questionnaire developed by Thailand's National Anti-Corruption Commission (NACC), and (3) a Good Governance Perception Questionnaire. All instruments were reviewed for content validity by experts, and the overall reliability coefficient (Cronbach's alpha) was 0.976. Data were analyzed using descriptive statistics, including frequency, percentage, mean, and standard deviation, and inferential statistics, including the independent samples *t*-test, one-way analysis of variance (ANOVA), and Pearson's product-moment correlation coefficient.

The findings revealed that selected factors, including personnel type, monthly income, and length of work experience, were significantly associated with the perception of good governance, integrity, and transparency in organizational operations ($p < 0.05$), whereas no significant associations were found for gender, age, or educational level ($p > 0.05$). Furthermore, all six dimensions of good governance were positively correlated with the perception of integrity and transparency in organizational operations at a very high level ($r = 0.892 - 0.937, p < 0.001$). Among the six dimensions, transparency showed the strongest correlation ($r = 0.937$), followed by value for money ($r = 0.926$), accountability ($r = 0.925$), participation ($r = 0.918$), morality ($r = 0.912$), and the rule of law ($r = 0.892$). Overall perception of good governance was also positively correlated with the perception of integrity and transparency at a very high level ($r = 0.926, p < 0.001$).

The findings suggest that promoting organizational management based on the principles of good governance, particularly transparency, accountability, and participation, can enhance personnel's perception of integrity and transparency. The results may also serve as empirical evidence for improving organizational management systems and strengthening institutional readiness for future Integrity and Transparency Assessment (ITA) evaluations.

Keywords: Perception of Integrity and Transparency, Good Governance, Internal Stakeholders, Academic Personnel, Supporting Personnel

บทนำ

การทุจริตและการประพฤติมิชอบในภาครัฐยังคงเป็นปัญหาสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการบริหารราชการ ความเชื่อมั่นของประชาชน และการพัฒนาประเทศ แม้ว่าหลายประเทศจะมีการพัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐให้มีความทันสมัยและมีมาตรการป้องกันการทุจริตอย่างต่อเนื่อง แต่ปัญหาดังกล่าวยังคงเกิดขึ้นในหลายระดับ (เกียรติทิพย์ พลหาญ, 2565) ประเทศไทยจึงกำหนดให้การส่งเสริมคุณธรรม ความโปร่งใส และธรรมาภิบาลเป็นนโยบายสำคัญของภาครัฐ โดยคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบให้ทุกหน่วยงานภาครัฐเข้าร่วมการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment: ITA) อย่างต่อเนื่อง เพื่อยกระดับมาตรฐานการบริหารงานภาครัฐให้มีประสิทธิภาพ โปร่งใส และตรวจสอบได้ สอดคล้องกับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติด้านการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ, 2567ก)

การประเมิน ITA ประกอบด้วยหลายองค์ประกอบ โดยแบบวัดการรับรู้ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน (Internal Integrity and Transparency Assessment: IIT) เป็นเครื่องมือที่สะท้อนความคิดเห็นและประสบการณ์ของบุคลากรต่อการดำเนินงานของหน่วยงานในด้านการปฏิบัติหน้าที่ การใช้งบประมาณ การใช้อำนาจ การใช้ทรัพย์สินของราชการ และการแก้ไขปัญหาการทุจริต ขณะเดียวกัน หลักธรรมาภิบาลตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ประกอบด้วย หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า (ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542, 2542, น.24-31) ซึ่งเป็นแนวทางสำคัญในการบริหารองค์กรภาครัฐ และในทางทฤษฎี หลักธรรมาภิบาลดังกล่าวมีความเชื่อมโยงกับการสร้างความเชื่อมั่นและการรับรู้ด้านคุณธรรมและความโปร่งใสของบุคลากรภายในองค์กร อย่างไรก็ตาม งานวิจัยที่ผ่านมาแม้จะรายงานระดับการรับรู้ ITA หรือระดับการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลในหลายหน่วยงาน แต่ยังไม่มีการศึกษาที่วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยธรรมาภิบาลกับการรับรู้ IIT ในบริบทของสถาบันอุดมศึกษาอย่างจำกัด

คณะพยาบาลศาสตร์ในฐานะหน่วยงานหลักด้านการจัดการศึกษาและการบริการวิชาการของมหาวิทยาลัย มีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนนโยบายด้านคุณธรรมและความโปร่งใสให้เกิดผลในระดับส่วนงาน อีกทั้งอยู่ในช่วงการพัฒนาระบบบริหารจัดการเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพและการประเมิน ITA ของมหาวิทยาลัย จึงจำเป็นต้องมีข้อมูลเชิงประจักษ์ที่สะท้อนการรับรู้ของบุคลากรภายในคณะโดยตรง อย่างไรก็ตาม ยังไม่พบการศึกษาที่วิเคราะห์ว่าปัจจัยส่วนบุคคลและหลักธรรมาภิบาลด้านใดมีความสัมพันธ์กับระดับการรับรู้คุณธรรมและความโปร่งใสของบุคลากรในบริบทของคณะพยาบาลศาสตร์ จากช่องว่างขององค์ความรู้ดังกล่าว การศึกษานี้จึงมุ่งศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยธรรมาภิบาลที่มีความสัมพันธ์กับระดับการรับรู้คุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของบุคลากรคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงประจักษ์สำหรับใช้ประกอบการวางแผนพัฒนาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล การกำหนดมาตรการส่งเสริมคุณธรรมและความโปร่งใสในระดับคณะ และสนับสนุนการยกระดับผลการประเมิน ITA ของมหาวิทยาลัยในระยะต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการรับรู้คุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยคัดสรรกับการรับรู้การดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาล คุณธรรม และความโปร่งใสในการดำเนินงาน

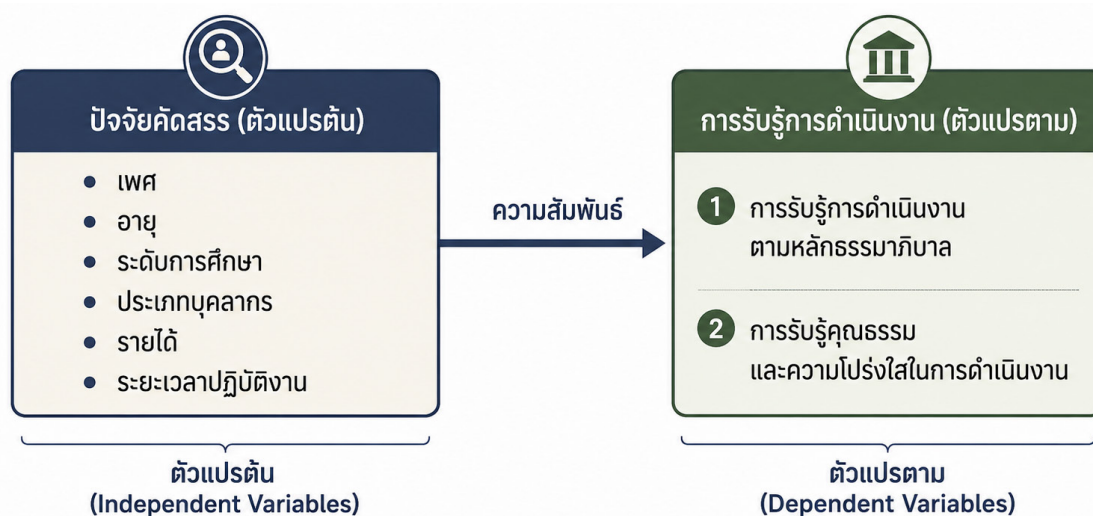
การทบทวนวรรณกรรม

การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment: ITA) เป็นเครื่องมือสำคัญที่สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) ใช้ในการประเมินระดับคุณธรรม ความโปร่งใส และธรรมาภิบาลของหน่วยงานภาครัฐ โดยแบบวัดการรับรู้ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน (Internal Integrity and Transparency Assessment: IIT) มุ่งประเมินการรับรู้ของบุคลากรต่อการดำเนินงานของหน่วยงานใน 5 ด้าน ได้แก่ การปฏิบัติหน้าที่ การใช้งบประมาณ การใช้อำนาจ การใช้ทรัพย์สินของราชการ และการแก้ไขปัญหาการทุจริต ซึ่งสะท้อนคุณภาพการบริหารจัดการภายในองค์กรและสามารถใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพและความโปร่งใสมากยิ่งขึ้น (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ, 2567ข)

หลักธรรมาภิบาลตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ประกอบด้วย 6 ด้าน ได้แก่ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า ซึ่งเป็นหลักการสำคัญของการบริหารภาครัฐสมัยใหม่ที่มุ่งเน้นการบริหารงานอย่างโปร่งใส ตรวจสอบได้ และคำนึงถึงประโยชน์สาธารณะ โดยในเชิงทฤษฎี การดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลมี

ความเชื่อมโยงกับการรับรู้ด้านคุณธรรมและความโปร่งใสของบุคลากร เนื่องจากการบริหารที่เปิดเผยข้อมูล รับผิดชอบต่อการตัดสินใจ เปิดโอกาสให้มีส่วนร่วม และใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า ย่อมเอื้อต่อการสร้างความเชื่อมั่นและการรับรู้เชิงบวกต่อการดำเนินงานขององค์กร ทั้งนี้ งานวิจัยที่ผ่านมาในหน่วยงานภาครัฐและสถาบันการศึกษาพบว่า การดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลมีความสัมพันธ์กับระดับการรับรู้คุณธรรมและความโปร่งใสของบุคลากร แม้ว่าจะระดับความสัมพันธ์อาจแตกต่างกันตามบริบทของแต่ละองค์กร

จากการทบทวนวรรณกรรม ผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยโดยกำหนดให้ ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประเภทบุคลากร รายได้ และระยะเวลาปฏิบัติงาน รวมทั้ง ปัจจัยธรรมาภิบาล 6 ด้าน เป็นตัวแปรอิสระ ส่วนระดับการรับรู้คุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงาน (IIT) เป็นตัวแปรตาม ดังแสดงภาพที่ 1 โดยตั้งสมมติฐานว่าปัจจัยส่วนบุคคลอาจทำให้ระดับการรับรู้แตกต่างกัน และการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับระดับการรับรู้คุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของบุคลากร อันเป็นพื้นฐานในการพัฒนาการบริหารจัดการของคณะพยาบาลศาสตร์ให้สอดคล้องกับหลักธรรมาภิบาลและเกณฑ์การประเมิน ITA

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับระดับการรับรู้คุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง

ประชากรที่ศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ บุคลากรสายวิชาการและสายสนับสนุนที่ปฏิบัติงานในคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง จำนวนทั้งสิ้น 97 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วนหลัก ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประเภทบุคลากร รายได้ และระยะเวลาการปฏิบัติงานในองค์กร มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) จำนวน 6 ข้อ เพื่อใช้บรรยายลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 แบบวัดการรับรู้คุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ โดยใช้แบบวัดการรับรู้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน (Internal Integrity and Transparency Assessment: IIT) ซึ่งเป็นเครื่องมือมาตรฐานของสำนักงาน ป.ป.ช. มีข้อความลักษณะมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 5 ตัวชี้วัด ตั้งแต่ 1 = น้อยที่สุด ถึง 5 = มากที่สุด ประกอบด้วย 5 ตัวชี้วัด ได้แก่ (1) การปฏิบัติหน้าที่ (2) การใช้งบประมาณ (3) การใช้อำนาจ (4) การใช้ทรัพย์สินของราชการ และ (5) การแก้ไขปัญหาการทุจริต จำนวนทั้งสิ้น 15 ข้อ

ส่วนที่ 3 แบบวัดการรับรู้การดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาล (Good Governance) พัฒนาขึ้นตามหลักธรรมาภิบาล 6 ประการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี โดยประยุกต์ใช้เครื่องมือของเพลงไพลิน สิ้นธนนชัย (2566) เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ เครื่องมือผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค (Index of Item-Objective Congruence: IOC) อยู่ระหว่าง 0.80 - 1.00 จากนั้นนำไปทดลองใช้ (Try-out) กับกลุ่มที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มศึกษา จำนวน 54 คน เพื่อวิเคราะห์คุณภาพของข้อคำถาม โดยพิจารณาค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Corrected Item-Total Correlation) ตามวิธีของเพียร์สัน กำหนดเกณฑ์คัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าไม่น้อยกว่า 0.23 และตรวจสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถามด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) (บุญชม ศรีสะอาด, 2556) ผลการวิเคราะห์พบว่า ข้อคำถามมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.494 - 0.882 และแบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.976

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลภายหลังได้รับอนุมัติให้ดำเนินการวิจัยจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล สิทธิในการเข้าร่วมหรือปฏิเสธการเข้าร่วมวิจัย การรักษาความลับของข้อมูล และการนำเสนอผลการวิจัยในภาพรวมโดยไม่เปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลแก่กลุ่มเป้าหมาย และขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม จากนั้นประสานงานเพื่อแจกแบบสอบถามให้แก่บุคลากรคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง ซึ่งเป็นประชากรทั้งหมด จำนวน 97 คน ได้รับแบบสอบถามกลับคืนที่สมบูรณ์จำนวน 95 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 97.93 ของแบบสอบถามทั้งหมด ก่อนนำข้อมูลมาตรวจสอบความครบถ้วน ความถูกต้อง และความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถามเพื่อใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล การวิจัยนี้ได้รับการรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยนเรศวร เลขที่ P2-0381/2568 ลงวันที่ 1 ธันวาคม 2568 โดยเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างวันที่ 15 - 30 มกราคม 2569

การวิเคราะห์ข้อมูลดำเนินการด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป IBM SPSS Statistics Version 17.0 โดยใช้

- สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่ออธิบายข้อมูลส่วนบุคคล ระดับการรับรู้คุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงาน (Internal Integrity and Transparency Assessment: IIT) และระดับการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาล
- สถิติอ้างอิง ได้แก่ Independent Samples t-test, One-way ANOVA และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product-Moment Correlation Coefficient) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยคัดสรรกับการรับรู้การดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาล คุณธรรม และความโปร่งใสในการดำเนินงาน โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ผลการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 81 คน (ร้อยละ 85.26) เป็นบุคลากรสายวิชาการ จำนวน 53 คน (ร้อยละ 55.79) มีอายุระหว่าง 51 - 60 ปี จำนวน 32 คน (ร้อยละ 33.68) สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท จำนวน 43 คน (ร้อยละ 45.26) มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 30,001 - 50,000 บาท จำนวน 33 คน (ร้อยละ 34.74) และมีระยะเวลาการปฏิบัติงานมากกว่า 20 ปี จำนวน 28 คน (ร้อยละ 29.47)

กลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้คุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.20, SD = 0.51) คิดเป็นร้อยละ 88.99 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ ผ่านดี เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการใช้อำนาจ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่ ($\bar{X}$ = 4.88, SD = 0.26) อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 97.54 และอยู่ในเกณฑ์ ผ่านดีเยี่ยม รองลงมา ได้แก่ ด้านการปฏิบัติหน้าที่ ($\bar{X}$ = 4.21, SD = 0.56) และ ด้านการใช้งบประมาณ ($\bar{X}$ = 4.13, SD = 0.83) ซึ่งมีระดับการรับรู้อยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 84.14 และ 82.67 ตามลำดับ และอยู่ในเกณฑ์ ผ่าน สำหรับ ด้านการแก้ไขปัญหาการทุจริต ($\bar{X}$ = 3.94, SD = 0.85) และ ด้านการใช้ทรัพย์สินของราชการ ($\bar{X}$ = 3.85, SD = 0.81) แม้มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน แต่มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าด้านอื่น โดยคิดเป็นร้อยละ 78.74 และ 76.54 ตามลำดับ ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ ต้องปรับปรุง ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ระดับการรับรู้คุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงาน ของคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งโดยรวมและรายด้าน (n = 95)

ตัวชี้วัดการรับรู้ คุณธรรมและความโปร่งใส	$\bar{x}$	SD	ระดับการรับรู้	ร้อยละ	ประเมินผล
1. ด้านการปฏิบัติหน้าที่	4.21	0.56	มาก	84.14	ผ่าน
2. ด้านการใช้งบประมาณ	4.13	0.83	มาก	82.67	ผ่าน
3. ด้านการใช้อำนาจ	4.88	0.26	มากที่สุด	97.54	ผ่านดีเยี่ยม
4. ด้านการใช้ทรัพย์สินของราชการ	3.85	0.81	มาก	76.54	ต้องปรับปรุง
5. ด้านการแก้ไขปัญหาการทุจริต	3.94	0.85	มาก	78.74	ต้องปรับปรุง
โดยรวม	4.20	0.51	มาก	88.99	ผ่านดี

ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยคัดสรรกับการรับรู้การดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาล คุณธรรม และความโปร่งใสในการดำเนินงานของบุคลากรคณะพยาบาลศาสตร์ พบว่า ปัจจัยคัดสรรบางประการมีความสัมพันธ์กับระดับการรับรู้ดังกล่าวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยประเภทยุทธศาสตร์ ($t = -2.222, p = 0.029$) รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ($F = 3.844, p = 0.012$) และระยะเวลาการปฏิบัติงาน ($F = 3.398, p = 0.012$) มีระดับการรับรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงให้เห็นว่าลักษณะงาน สภาพการทำงาน รายได้ และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน มีส่วนสัมพันธ์กับการรับรู้ด้านธรรมาภิบาล คุณธรรม และความโปร่งใสในการดำเนินงาน ในขณะที่เพศ ($t = 0.034, p = 0.974$) อายุ ($F = 1.708, p = 0.171$) และระดับการศึกษา ($F = 0.582, p = 0.628$) ไม่พบความแตกต่างของระดับการรับรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > 0.05$) ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยคัดสรรกับการรับรู้คุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงาน (n = 95)

ปัจจัยคัดสรร	สถิติที่ใช้	ค่าสถิติ	p-value	ผลการวิเคราะห์
เพศ	Independent Samples t-test	$t = 0.034$	0.974	ไม่สัมพันธ์/ไม่แตกต่าง
ประเภทยุทธศาสตร์	Independent Samples t-test	$t = -2.222$	0.029*	มีความสัมพันธ์/แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ
อายุ	One-way ANOVA	$F = 1.708$	0.171	ไม่สัมพันธ์/ไม่แตกต่าง
ระดับการศึกษา	One-way ANOVA	$F = 0.582$	0.628	ไม่สัมพันธ์/ไม่แตกต่าง
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	One-way ANOVA	$F = 3.844$	0.012*	มีความสัมพันธ์/แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ
ระยะเวลาการปฏิบัติงาน	One-way ANOVA	$F = 3.398$	0.012*	มีความสัมพันธ์/แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ
การรับรู้การดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาล (ภาพรวม) กับการรับรู้คุณธรรมและความโปร่งใส	Pearson Correlation	$r = 0.926$	$< 0.001^{**}$	ความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูงมาก

* $p < 0.05$ หมายเหตุ: ใช้ Independent Samples t-test สำหรับตัวแปรที่มี 2 กลุ่ม (เพศ และประเภทยุทธศาสตร์) และใช้ One-way Analysis of Variance (One-way ANOVA) สำหรับตัวแปรที่มีมากกว่า 2 กลุ่ม

การรับรู้การดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลทั้ง 6 ด้าน และภาพรวม มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการรับรู้คุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของคณะพยาบาลศาสตร์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.001$) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ในระดับสูงมาก ($r = 0.892 - 0.937$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า หลักความโปร่งใส มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงที่สุด ($r = 0.937$) รองลงมา ได้แก่ หลักความคุ้มค่า ($r = 0.926$) หลักความรับผิดชอบ ($r = 0.925$) หลักความมีส่วนร่วม ($r = 0.918$) หลักคุณธรรม ($r = 0.912$)

และ หลักนิติธรรม ($r = 0.892$) ตามลำดับ ทั้งนี้ การรับรู้การดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลโดยรวมยังมีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูงมากกับการรับรู้คุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงาน ($r = 0.926$, $p < 0.001$) ดังแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้การดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลกับการรับรู้คุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงาน ($n = 95$)

การรับรู้การดำเนินงานตามหลัก ธรรมาภิบาล	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r)	p -value	ระดับความสัมพันธ์
ด้านหลักคุณธรรม	0.912**	< 0.001	สูงมาก
ด้านหลักนิติธรรม	0.892**	< 0.001	สูงมาก
ด้านหลักความโปร่งใส	0.937**	< 0.001	สูงมาก
ด้านหลักความมีส่วนร่วม	0.918**	< 0.001	สูงมาก
ด้านหลักความรับผิดชอบ	0.925**	< 0.001	สูงมาก
ด้านหลักความคุ้มค่า	0.926**	< 0.001	สูงมาก
รวม	0.926**	< 0.001	สูงมาก

** $p < 0.001$

อภิปรายผลการวิจัย

ระดับการรับรู้คุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงาน (Internal Integrity and Transparency Assessment: IIT) ของคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$, $SD = 0.51$) และมีผลการประเมินอยู่ในระดับผ่านดี ผลการศึกษาสะท้อนว่าบุคลากรส่วนใหญ่มีการรับรู้เชิงบวกต่อการดำเนินงานของหน่วยงานในด้านคุณธรรมและความโปร่งใส อย่างไรก็ตาม การวิจัยครั้งนี้ไม่ได้เก็บข้อมูลเชิงคุณภาพเกี่ยวกับระบบการบริหารงานขององค์กรโดยตรง จึงไม่สามารถสรุปได้ว่าระดับการรับรู้ดังกล่าวเกิดจากมาตรการหรือแนวปฏิบัติใดโดยเฉพาะ ทั้งนี้ ผลการศึกษาครั้งนี้อาจอธิบายได้ตามแนวคิดของการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment: ITA) ซึ่งมุ่งประเมินการรับรู้ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายในต่อการดำเนินงานของหน่วยงานในมิติต่าง ๆ เช่น ความโปร่งใส ความเป็นธรรม และความสามารถในการตรวจสอบได้ (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ, 2567) ผลการศึกษานี้สอดคล้องกับ เกียรติทิพย์ พลหาญ (2565) ที่พบว่า ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายในมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของหน่วยงานโดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ ธวัช ติระวัฒน์ (2563) ที่พบว่า การรับรู้คุณธรรมและความโปร่งใสของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายในโรงพยาบาลอยู่ในระดับมากที่สุด

เมื่อพิจารณาารายด้าน พบว่า ด้านการใช้อำนาจมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.88$) และอยู่ในระดับผ่านดีเยี่ยม แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีการรับรู้ในเชิงบวกต่อการใช้อำนาจของผู้บังคับบัญชา ทั้งในด้านความเป็นธรรมและความเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับหลักธรรมาภิบาลด้านคุณธรรมและหลักนิติธรรมที่ให้ความสำคัญกับการใช้อำนาจภายใต้กฎหมายและความเป็นธรรม และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ธวัช ติระวัฒน์ (2563) ที่พบว่า ด้านการใช้อำนาจเป็นองค์ประกอบที่ได้รับคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงเช่นเดียวกัน อย่างไรก็ตาม ผลการวิจัยยังพบว่า ด้านการใช้ทรัพย์สินของราชการ และด้านการแก้ไขปัญหาการทุจริต มีคะแนนต่ำกว่าด้านอื่นและอยู่ในเกณฑ์ต้องปรับปรุง แม้ว่าค่าเฉลี่ยจะยังอยู่ในระดับมากก็ตาม ข้อค้นพบดังกล่าวอาจสะท้อนว่าบุคลากรบางส่วนยังมีการรับรู้ต่อมาตรการหรือแนวปฏิบัติใน 2 ด้านนี้อาจยังไม่ชัดเจน ทั้งนี้ การวิจัยไม่ได้เก็บข้อมูลเชิงลึกเพื่ออธิบายสาเหตุโดยตรง จึงควรมีการศึกษาเชิงคุณภาพเพิ่มเติม โดยสรุปได้ว่า ผลการศึกษานี้ชี้ให้เห็นถึงประเด็นที่หน่วยงานควรให้ความสำคัญในการสื่อสารแนวปฏิบัติ การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้ทรัพย์สินของราชการ และการเผยแพร่มาตรการป้องกันการทุจริตให้บุคลากรรับทราบอย่างต่อเนื่อง

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบ พบว่า ประเภทบุคลากร รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และระยะเวลาการปฏิบัติงาน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในการรับรู้คุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงาน ขณะที่เพศ อายุ และระดับการศึกษาไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผลดังกล่าวอาจสะท้อนว่าบริบทการปฏิบัติงานและประสบการณ์ในการทำงานของบุคลากรแต่ละกลุ่มมีความแตกต่างกัน อาจสัมพันธ์กับโอกาสในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร การมีส่วนร่วมในกระบวนการบริหาร หรือประสบการณ์ในการติดต่อกับระบบงานภายในองค์กร นอกจากนี้ ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ยังพบว่า ประเภทบุคลากรมีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับต่ำ

กับการรับรู้คุณธรรมและความโปร่งใส ($r = 0.225, p = 0.029$) ขณะที่รายได้เฉลี่ยต่อเดือนมีความสัมพันธ์เชิงลบระดับต่ำ ($r = -0.252, p = 0.014$) ซึ่งแสดงให้เห็นว่าความสัมพันธ์ดังกล่าวมีขนาดค่อนข้างต่ำ สำหรับความสัมพันธ์เชิงลบของรายได้ อาจเกิดจากความคาดหวังต่อระบบบริหารของบุคลากรที่แตกต่างกันในแต่ละระดับรายได้ ผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้สอดคล้องกับการศึกษาของ นงนาฏ ทองจุล (2566) ที่พบว่ามีความแตกต่างในบางตัวแปร ซึ่งอาจเกิดจากบริบทขององค์กร กลุ่มตัวอย่าง และลักษณะงานที่แตกต่างกัน จึงควรใช้ความระมัดระวังในการเปรียบเทียบผลการวิจัยระหว่างหน่วยงาน อย่างไรก็ตาม การวิจัยครั้งนี้ไม่สามารถอธิบายสาเหตุของความสัมพันธ์ดังกล่าวได้โดยตรง จึงควรมีการศึกษาเชิงคุณภาพเพิ่มเติม

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยธรรมาภิบาลกับระดับการรับรู้คุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงาน พบว่าหลักธรรมาภิบาลทั้ง 6 ด้านมีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูงมากกับระดับการรับรู้คุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงาน โดยเฉพาะด้านหลักความโปร่งใส ($r = 0.937$) รองลงมา ได้แก่ ด้านหลักความคุ้มค่า ($r = 0.926$) และด้านหลักความรับผิดชอบ ($r = 0.925$) ซึ่งผลการศึกษาสอดคล้องกับแนวคิดธรรมาภิบาลที่อธิบายว่า การบริหารงานที่ยึดหลักความโปร่งใส ความรับผิดชอบ และการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า มีความสัมพันธ์กับการรับรู้เชิงบวกของบุคลากรต่อการดำเนินงานขององค์กร และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ญาตาวิ บุญตา (2565) ที่พบว่าการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของสถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของการบริหารจัดการวัดตามหลักธรรมาภิบาล พบว่าหลักธรรมาภิบาลโดยรวมและรายด้านมีความสัมพันธ์กับอยู่ในระดับสูงมาก (พระครูวิมลภาณ รัชตมงคล, 2561) อย่างไรก็ตาม แม้ว่าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่พบจะอยู่ในระดับสูงมาก ($r = 0.892 - 0.937$) แต่ควรพิจารณาข้อจำกัดด้านการวัดร่วมด้วย เนื่องจากแบบวัดหลักธรรมาภิบาลและแบบวัดการรับรู้คุณธรรมและความโปร่งใส (IIT) มีองค์ประกอบของข้อคำถามบางด้านที่สะท้อนแนวคิดใกล้เคียงกัน โดยเฉพาะด้านความโปร่งใส ความรับผิดชอบ และการมีส่วนร่วม จึงอาจทำให้ค่าความสัมพันธ์สูงขึ้นจากความซ้อนทับของโครงสร้างตัวแปร (construct overlap) นอกจากนี้ ข้อมูลของตัวแปรทั้งสองชุดเก็บรวบรวมจากผู้ตอบกลุ่มเดียวกันและในช่วงเวลาเดียวกัน จึงอาจได้รับอิทธิพลจากความแปรปรวนที่เกิดจากวิธีการวัด (common method variance) (Podsakoff et al., 2003) ซึ่งเป็นข้อจำกัดที่ควรนำมาพิจารณาในการอภิปรายผลการวิจัย

ดังนั้น ผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จึงอธิบายได้ว่า หลักธรรมาภิบาลมีความสัมพันธ์กับระดับการรับรู้คุณธรรมและความโปร่งใสภายใต้บริบทของการศึกษานี้ โดยไม่สามารถสรุปความเป็นเหตุเป็นผลระหว่างตัวแปรได้ เนื่องจากการวิจัยแบบภาคตัดขวาง (cross-sectional study) ที่เก็บข้อมูลในช่วงเวลาเดียว ผลการวิจัยครั้งนี้ สามารถใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กร และเป็นแนวทางสำหรับการศึกษาวิจัยในอนาคต โดยอาจพิจารณาใช้การวิจัยเชิงติดตาม (longitudinal study) การวิจัยเชิงคุณภาพ หรือการใช้แหล่งข้อมูลจากหลายกลุ่มผู้ให้ข้อมูล เพื่อยืนยันความสัมพันธ์ระหว่างหลักธรรมาภิบาลกับการรับรู้คุณธรรมและความโปร่งใสให้มีความชัดเจนและน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. พัฒนาระบบบริหารจัดการทรัพยากรของหน่วยงานให้โปร่งใสและตรวจสอบได้ โดยนำระบบดิจิทัลมาใช้ในการบริหารข้อมูลการใช้ การยืม-คืน และสถานะครุภัณฑ์ เพื่อส่งเสริมความโปร่งใสในการใช้ทรัพยากรของราชการ ซึ่งเป็นด้านที่มีระดับการรับรู้ต่ำกว่าด้านอื่น
2. ส่งเสริมการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล โดยเฉพาะด้านความโปร่งใส ด้วยการพัฒนาระบบเปิดเผยข้อมูลผลการดำเนินงาน การใช้งบประมาณ และตัวชี้วัดสำคัญผ่านระบบสารสนเทศที่บุคลากรเข้าถึงและตรวจสอบได้ ทั้งนี้เป็นข้อเสนอเชิงพัฒนาเพื่อสนับสนุนการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในอนาคต
3. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมและการสื่อสารภายในองค์กร โดยจัดให้มีช่องทางที่บุคลากรทุกกลุ่มสามารถเสนอความคิดเห็นและสะท้อนปัญหาได้อย่างปลอดภัย เพื่อเสริมสร้างความร่วมมือ ความไว้วางใจ และการรับรู้ด้านคุณธรรมและความโปร่งใส
4. พัฒนามาตรการป้องกันและติดตามการทุจริตอย่างต่อเนื่อง โดยสื่อสารแนวปฏิบัติด้านการใช้ทรัพยากรของราชการและการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน พร้อมจัดให้มีช่องทางรับเรื่องราวร้องเรียนและระบบติดตามประเมินผล เพื่อนำข้อมูลไปใช้ปรับปรุงการบริหารงานอย่างเป็นระบบ

ข้อจำกัดของการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้ดำเนินการศึกษาเฉพาะบุคลากรของคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งเดียว จึงอาจมีข้อจำกัดในการอ้างอิงผลการวิจัยไปยังหน่วยงานหรือสถาบันอื่นที่มีบริบทแตกต่างกัน

2. การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้แบบสอบถามที่เป็นการประเมินการรับรู้ของผู้ตอบเพียงครั้งเดียว (Cross-sectional survey) จึงสะท้อนความคิดเห็นของผู้ตอบในช่วงเวลาที่ศึกษา และไม่สามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของการรับรู้ในระยะยาวได้
3. ข้อมูลทั้งหมดได้มาจากการประเมินตนเอง (Self-report questionnaire) ซึ่งอาจได้รับอิทธิพลจากอคติในการตอบแบบสอบถาม (Social desirability bias) และการรับรู้ของผู้ตอบแต่ละบุคคล
4. การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนาแบบภาคตัดขวาง จึงสามารถอธิบายได้เพียงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ไม่สามารถสรุปความเป็นเหตุและผลของตัวแปรได้
5. แบบวัดการรับรู้คุณธรรมและความโปร่งใส (IIT) และแบบวัดหลักธรรมาภิบาลอาจมีประเด็นเนื้อหาที่ใกล้เคียงกันในบางด้าน ซึ่งอาจส่งผลให้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าสูง ส่งผลต่อผลการวิจัย
6. แบบวัด IIT ซึ่งเป็นเครื่องมือมาตรฐานของสำนักงาน ป.ป.ช. ไม่ได้ตรวจสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือจากข้อมูลกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ จึงอาจเป็นข้อจำกัดด้านการยืนยันคุณภาพของเครื่องมือในบริบทของคณะพยาบาลศาสตร์

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาซ้ำในคณะหรือมหาวิทยาลัยหลายแห่ง เพื่อเปรียบเทียบผลการวิจัยและเพิ่มความสามารถในการอ้างอิงผลไปยังบริบทที่หลากหลาย
2. ควรใช้การวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods Research) โดยเพิ่มการสัมภาษณ์เชิงลึกหรือการสนทนากลุ่มเพื่ออธิบายเหตุผลของความแตกต่างในการรับรู้คุณธรรมและความโปร่งใสของบุคลากรในแต่ละกลุ่ม
3. การศึกษาครั้งต่อไปอาจใช้การเก็บข้อมูลจากหลายแหล่ง (multiple-source data) หรือใช้การออกแบบการวิจัยแบบติดตาม (longitudinal study) เพื่อเพิ่มความเข้มแข็งของข้อสรุปทางวิชาการ
4. ควรศึกษาปัจจัยอื่นที่อาจเกี่ยวข้องกับการรับรู้คุณธรรมและความโปร่งใส เช่น ภาวะผู้นำ วัฒนธรรมองค์กร บรรยากาศองค์กร ความผูกพันต่อองค์กร หรือการรับรู้ความเป็นธรรมในองค์กร เพื่อให้สามารถอธิบายการรับรู้ของบุคลากรได้ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น
5. ควรพัฒนาและประเมินผลมาตรการหรือโครงการที่ส่งเสริมการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาล เช่น ระบบบริหารจัดการทรัพยากรดิจิทัล ระบบเปิดเผยข้อมูลเพื่อความโปร่งใส หรือระบบรับฟังความคิดเห็นของบุคลากร และศึกษาผลลัพธ์ก่อนและหลังการนำมาตรการไปใช้ เพื่อยืนยันประสิทธิผลของแนวทางดังกล่าวในทางปฏิบัติ

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ที่ให้การสนับสนุนทุนวิจัยสำหรับการดำเนินโครงการวิจัยครั้งนี้ ทั้งนี้ ผู้สนับสนุนทุนไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการกำหนดประเด็นวิจัย การออกแบบการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์และแปลผลข้อมูล การจัดทำรายงานวิจัย ตลอดจนการตัดสินใจเผยแพร่ผลงานวิจัย

เอกสารอ้างอิง

- เกียรติฤทธิ์ พลหาญ. (2565). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายในโรงพยาบาลนาแก จังหวัดนครพนม. *วารสารสหวิทยาการวิจัย: ฉบับบัณฑิตศึกษา*, 11(1), 12-17.
- ญาดาวิ บุญตา. (2565). ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 (วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทบริหารการศึกษา). ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ธภัทร ติระวัฒน์. (2563). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายในโรงพยาบาล. *โรงพยาบาลสิงห์บุรีเวชสาร*, 19(2), 99-110.
- นงนาฏ ทองจุล. (2566). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับระดับการรับรู้คุณธรรมและความโปร่งใสของบุคลากรศูนย์อนามัยที่ 5 ราชบุรี. ราชบุรี: ศูนย์อนามัยที่ 5 กรมอนามัย.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). *การวิจัยเบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 9, ฉบับปรับปรุง). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- พระครูวิมลญาณ รัชตมณฑล. (2561). ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการบริหารจัดการวัดตามหลักธรรมาภิบาล. *วารสารวิชาการวิทยาลัยนครราชสีมา*, 12(1), 89-98.

เพลงไพลิน สินธน์ชัย. (2566). การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารงานบุคคลในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร (วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542. (10 สิงหาคม 2542). ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม 116 ตอนที่ 63 ง, หน้า 24-31.

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ. (2567ก). ประกาศสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment: ITA) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568. สืบค้นจาก <https://itas.nacc.go.th/home/detailnews/3982>

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ. (2567ข). คู่มือการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568. สืบค้นจาก <https://itas.nacc.go.th/home/detaildocument/4023>

Podsakoff, P. M., MacKenzie, S. B., Lee, J. Y., & Podsakoff, N. P. (2003). Common method biases in behavioral research: A critical review of the literature and recommended remedies. *The Journal of Applied Psychology*, 88(5), 879-903. <https://doi.org/10.1037/0021-9010.88.5.879>